

## „Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

## Naročnina znaša:

Obe izdani na leto . . . . . gld. 21.—  
Za samo večerno izdanje . . . . . „ 12.—  
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

## EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je 1888.

## Oglaš

se računajo po vrstah in petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

## Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

**Dunaj 19.** Predsedniki majoritetnih strank v zbornici poslancev so imeli danes popoldne posvetovanje, katerega se je vdeležilo tudi predsedništvo zbornice. Govori se, da se bode v jutranji seji, ki bode nepreklicno zadnja pred Božičem, oskušalo završiti posvetovanje o služabniškem zakonu. Najvišji deželni maršal za Češko, knez Lobkovic, je bil med konferenco v parlamentu in je imel posvetovanje s konservativnimi in češkimi poslanci.

**Dunaj 19.** Voditelji in odlični pristaši krščansko socialne stranke so imeli večeraj posvetovanje, v katerih se ne more izvesti ničesar gotovega. »W. Allg. Zeitung« beleži z vso reservo govorico, da gre tu za naznanilo, na namerava Lueger odpovedati se županstvu.

**Dunaj 19.** Vesti o namerovani odpovedi župana Luegerja se dementujejo, istotako se oporeka, da je bil danes shod zaupnih mož krščansko socialne stranke.

**Budimpešta 19.** (Zbornica poslancev.) Posl. grof Apponyi je rekel, da je ravnanje liberalne stranke revolucijarnemu koraku da se mora opozicija bojevati z vsemi močmi. Govornik je izjavil, da takimenošana lex Tisza ne pomeni ničesar družega, nego da liberalna stranka podpira politiko vlade.

Poslanec Karolyi je rekel, da more imeti opozicija samo jeden cilj in ta je, da pade vlada in zistem, katerega zastopa ona. Nadaljevanje razprave se je na to odložilo na jutri.

**Kajira 19.** Marchand je ostavil danes popoldne Fašodo.

## PODLISTEK.

17

## BARON IVICA

Spisal A. ŠENO.

Poslovenil Večernavov.

## II.

Minul je čas tiho, žalostno, a jaz sem se mučil dan na dan. Mati je gospodarila, kakor je znala. Začetkom je jokala in silno žalovala. Dva tri dni po očetovi smrti sem mislil, da se ubije. Bila je iz sebe. Potem se je nekako umirila, ali dobro sem videl, da vedno več pije od dneva do dneva. A kaj sem ji jaz mogel? Mati mi je bila. Molčal sem. Največ je jokala Jelica, jokala tiho v kotu. Ko sem opazil, da je jokala, prihajale so tudi meni solze v oči. Kaj hočete? Nekdaj sem se povrnil iz Črnomere. Niko je bil ves krvav, a Jelica se je jokala.

»Kaj ti je, za Boga, Niko?«

»Mati me je udarila se sekirico.«

Pogledal sem: Niki rana na vratu; vstopil sem v hišo — mati — Bog ji daj duši lahko — pri vinu. »Mati«, rekel sem, »kaj je z Nikom? Kri mu teče, moral sem mu zavezati rano na vratu.«

»Pa kaj te to briga?« se je otrsela mati.

»Mogla ste ga ubiti.«

»Pa da sem ga ubila, moj je sin — ničarija je.«

»Toda je tudi moj brat, a jaz sem se zaklel pokojnemu očetu, da bom čuval brata.«

**Madrid 19.** Vojni minister je v nekem pogovoru z nekim časnikarjem naglašal potrebo, da se radi agitacije Karlistov pomnoži armada na 140.000 mož. To zvišanje bi stalo svoto 20 milijonov.

**Madrid 19.** Generalni kapitan namerava v svojem delokrogu zapreti vse klube Karlistov in ustaviti vse karlistiške časnike.

## Reminiscencije.

(Izv. dopis.)

Glasilo tržaških socialnih demokratov, »Lavoratore«, je prenehalo izhajati. Socialistiški delavci so se pač pošteno trudili, da si ohranijo svoj list, toda izpodletelo jim je, in sicer ne v sled lastne krivde, nego v sled egoizma posamičnih oseb, katere so si prisvajale voditeljstvo med njimi.

Znani Camber, ki spreminja liki kameleon svojo političsko barvo, je vodil delavce za nos, dokler se je dalo, hoté izkoristiti delavsko gibanje za svojo osebo. Ko pa je videl, da nima upanja, da bi se mu izpolnile njegove tajne želje, vrgel je svoje socialno-demokratske nazore v jarek, med staro šaro, in je pustil delavce na cedilu.\*

Te dni sem govoril s slovenskim socialistom, kateremu nikakor ne morem odrekat svojega spoštovanja. Govorila sva o tem in onem in tudi o preminolem »Lavoratoru« ter o listih, ki so žigosali perfidno pisavo tega lista zadnji čas. Sodrug je pač

\*) Čujemo, da je bilo v večeršnjem konfliktovanem »Independentu« neko »poslano« iste gospoda Camberja, v katerem naznanja svetu, da ni več socialni demokrat. Dvomimo pa, da bi bil gospod in bivši sodrug Camber prenesel poznavač razmer z naznanilom svojega najnovejšega — prepričanja. Op. ured.

»O ti, nesreča«, se je zaletela mati na-me.

»Umirate se, mati — vino Vas je zmotilo.«

Od onega krata mrzila me je mati, ter, ako mi je kakšenkoli tudi sladko govorila, ni bilo to iz sreca.

Sodišče nam je dala varuha. Ime mu je bilo Martin Špinčič, bil je pisar ali kaj takega. To vem, da je pisal kmetom tožbe in prošnje. Bil je ta človek suh, ozkega lica, plešast, šiljastega nosa. Imel je navihane brke, a oči kakor žaba. Vedno je nosil modro suknjo, visoko vezan robece, kučmo na glavi, visoke čizme. Na prstu je imel velik srebrni pečatnik, v roki zakrivljeno palico, a v žepu pisma in moder platnen robece. Često sem ga videl v Zagrebu, in v naši vasi, ali dokler je bil oče živ, ni prišel v hišo, izven dva-ali trikrat. Sedaj je prihajal česče, saj je nam bil varuh. Jaz sem prosil, naj nam bode stari Visković skrbnikom, ali v mestu so mi rekli, da to ni mesten človek in tako da je ostalo pri Špinčiču. Z menoj je malo govoril, se ni upal nikoli pogledati mi v oči. — »No, dragi Ivica«, mi je rekel kakšenkoli, vdarivši me se suho roko po ramenih, »kako, kako? Mnogo posla, hm? Bene, bene, delaj, je za tvoje dobro. Pusti samo mene, pazil bodem jaz, da bode vsakemu svoje, tudi slavno sodišče bode pazilo. Pa kako je se žitom, pa kako z vinom? Dobro, je-li? Bene, bene!« Po teh besedah je šel kašljaje v krčmo kraj ceste, kjer je navadno pisal svoje tožbe, ali je več in vrlo sladko znal govoriti z

tudi sam obsojal isto, a še bolj one liste, ki so sojali pisavo »Lavoratora«. Osobito ni vedel nikoli zadosti grajati neki slovenski list in »perfidoval« v njegovi pisavi, hoté s tem zadeti mene, kanost da se jaz strinjam z istim listom.

No, soc. demokratje pač nimajo ničesar očitati meščanskim strankam. Ideja socializma je v svojem bistvu dobra in nikdo jej ne odreka opravičenosti. Toda tudi na vrtu socialne demokracije ne rasejo samo nežne lilije in vijolice, temveč je tu in tam kopriv, med katerimi lepo vspejajo strupene rože. In jedna teh stopenih rož je egoizem mnogih najboljših voditeljev v socialni demokraciji.

Kaj je napotilo sedanjega voditelja avstrijske socialne demokracije, dra. Viktorja Adlerja, da je stopil kakor milijonar (kajti to je bil vsaj takrat) v nižavo priprostih delavcev? Častilakomnost! V nemško-nacionalni stranki, kateri je pripadal, dokler je ni zapustil — in to je bilo l. 1886. —, mu ni bilo možno postati mogočnim »vojskovodjem«. Da postane to à la Bebel in Liebknecht, ponižal se je praktični Žid (sedaj protestant) in postal je — socialni demokrat! Tu dela res skoro čuda ta prebrisani doktor med neukimi delavci. Njegova beseda je pač sedaj najuplívneja v krogih avstrijske socialne demokracije. Toda temu se ni čuditi, kajti, kdor je toli drzen, da bi mu prigovarjal?! A kdo se ne mara strinjati z njim v vsakem in v vsem, ta želeži iz stranke! Med mnogo drugimi se je pred kratkim zgodilo tako radikalnemu dru. Berstlu v Dunajskem Novem mestu.

Kaj je napotilo Ferdinanda Lassala, da se je postavil v vrste socialne demokracije? Slavohlepje! Vse njegovo življenje ni družega, nego stremjenje po velikih in slavnih činih.

materjo sedé ž njo za mizo vse popoldne, in pil kozarec za kozarcem vina. To mi ni drago bilo nikako, ali zopet si nisem razbijal glave niti za to. Samo to vem, da ji je prinašal leka za mrzlico, masti za ozeblino, stekleničico neke rudeče rakije kip svojega patrona, sv. Martina. Vem tudi to, da sta mnogo šepetala o računih, in da materi ni bilo drago, ko sem poslušal njiju pogovore.

Jagico sem obiskoval često, ali kadar sem doma omenjal Jagičino ime in našo svatbo, je mati molčala, in molčal je varuh; pa ko sem začel ostreje prašati, bilo je od matere vedno zapreko in izgovorov, a varuh je odgovarjal:

»Patientia, amice! Ženitbi se hoče pameti. Ne zgori hiša, ako preživi mladi gospod se kak mesec sam. Tudi Jagica ne umre za to.«

Naposled mi je vendar žal bilo za dekle. Ni to šala za tak mladi stvor čakati pol veka, in stari Vuković je počel mrmrati, dekleta zbijati šale. Zato sem se enkrat odrezal materi in varuhu:

»Veste li, mati in vi gospod varuh, jaz sem sit čakanja. Devet mesecev je temu, odkar smo zakopali pokojnega očeta in njegova dobra duša v nebeškem kraljevstvu ne bode mi štel v zlo, ako si dovedem svojo Jagico pod svojo streho, ker je to bila njegova volja. Za svatbo je denarja, to vem, in tudi perja za nove blazine. Jaz nočem več čakati, mati, jaz se hočem oženiti. Za tri mesece mi bode svatba.«

(Pride še).

Njemu ni bilo za delavce, njemu je bilo na tem, da ugoditi svoji ambiciji. Ferdinand Lassalle je sanjal o kroni, katera bo de dičila njegovo glavo in se je tako nekako tudi izrazil do svoje ljubimke. Pogajal se je z Bismarckom, a ker si ta dva nista zaupala, razbilo se je njuno pogajanje. In ko je videl, da ne more doseči svojega cilja, katerega si je vsekako bil postavil predaleč, kdo ve, da-li ni zakrivilo to, da je svojevoljno šel v smrt, katere bi se pač lahko bil izognil? Saj pravi Liebknecht sam o dvoboju Lassalle-jevem, da je bil to indirektni samomor!

In »veliki« Marx! V sodbi o temeljitosti njegovega velicega dela »Kapital« se sicer razdvajajo sedaj celó njegovi lastni učenci. Toda to nič ne de. Za nas je zanimivo to, da Marx svojih del ni pisal za delavce, ampak za takojmenovano buržoazijo. »Njegova glavna dela so pisana tako, da je treba izšolanega razuma, da jih je moči razumeti, razuma, kakoršnega delavske množice danes še nimajo in ne morejo imeti«. Tako piše o njem sam Liebknecht. In s tem je jasno rečeno, da Marx ni pisal za delavce, a mnogi so jedini v tem, da on sploh ni čutil z delavci. Njemu je pač bilo na tem, da imponira svetu z svojo učenostjo; njemu je bilo ravno toliko za preprostega delavca, kakor je mnogim drugim takim duševnim »velikanom«.

Egoizem voditelja Camberja je uničil za nekaj časa edino glasilo tržaških italijanskih socialnih demokratov in ta egoizem je ščititi tudi v ostali stranki. To je za stranko sicer žalostno, a je resnično!

Argo.

## Politični pregled.

V Trstu, dne 20. decembra.

**Državni zbor.** Zbornica poslancev ima danes svojo zadnjo sejo pred božičnimi prazniki. To je prvič od leta 1867, da naš parlament še zboruje tako tikoma pred temi velikimi prazniki krščanstva. Po tem dejstvu bi morali soditi, da je to najprihodni parlament na svetu. Seveda, seveda, ako bi merili vrednost parlamentov po dolgotrajnosti potratenega časa. Ali ne vprašajte nas po vseh teh tega »delovanja« avstrijske zbornice! Ubogi davkoplačevalci bi bili na boljem, ako ta zbornica ne bi bila »delovala«, prihranjeni bi bili vsaj lepi stroški, kolikor stanejo državo zastopniki narodov.

Ni še določeno, kdaj se snide državni zbor po božičnih praznikih. Toliko pa je menda gotovo, da ne pred 12. januarjem; bržkone tam okoli 20. Takrat že najdejo poslanci cesarski naredbi na podlagi § 14., s katerima bosta določena proračunski in nagodbni provizorij za pol leta.

Včeraj so se sešli načelniki klubov desnice; tega posvetovanja se je udeležilo tudi predsedništvo zbornice. Po časopisih se govori sedaj tudi o nekaj sparih mej skupinami desnice, zlasti pa med Čehi in Poljaki, ker da poslednji ne odobrujejo nekaterih zahtev prvih. Mi ne verujemo mnogo tem govoricam in jih smatramo bolj za pobožne želje dotičnih krogov, kajti sedanja češka delegacija hodi zares ob skrajnem robu dovoljene popustljivosti nasproti vladi, in mi bi rekli, da sega celó veliko predaleč v tem pogledu, nego je to dobro za bodočnost avstrijskega slovanstva.

Znamenja kažejo, da se nemške opozicijske skupine zopet resno pripravljajo na obnovo obstrukcije. V tem zmislu sta govorila posl. Drexel v Bregencu in tudi posl. Hinterhuber v trgovinski zbornici celovški. Ta poslednji je žugal z obstrukcijo zlasti proti nagodbi z Ogersko. Le krščanski socialisti so se menda premislili, kakor smo videli iz zadnjega govora princa Liechtensteina, ki je konstatoval brezobzirno, da obstrukcija ni donesla opoziciji prav nikakega uspeha. Par ministrov da je pač šlo, ali vse drugo, proti čemur se je borila obstrukcija, je — ostalo! Ali kakov bi bil še le nevspeh obstrukcije, ako bi bila večina taka, kakoršna bi morala biti. Da ni bila, na tem je kriva deloma ona sama, veliki del krivde pa je bilo na vladah, ki niso bile dovolj lojalne in so hotele le izkoriščati stranke v večini, ne pa jih poštevati. In istotako neokretna bo večina tudi po Božiču, ako bode grof Thun nadaljeval svojo nesrečno taktiko nasproti zahtevam skupin na desni: taktiko tolaženja na — jutri!

**Avstrija in Rusija.** V razmerju med tema dvema državama se baje pripravlja ugoden

preobrat. To bi bile razveseljive vesti. Tukajšnjemu »Piccolu« brzojavljajo z Dunaja:

Dobro obveščeni krogi smatrajo obisk cesarja Frana Josipa pri ruskem poslaniku, grofu Kapnistu, (kateri obisk je trajal 20 minut), kakor poskus za zbližanje Avstrije k Rusiji. Kmalu potem za cesarjem je prišel na rusko poslaništvo tudi nadvojvoda Fran Ferdinand, kjer je pustil svojo karto. Ta korak se smatra tem zanimivejšim, ako se smatra za resnično, kar javlja »Hamb. Correspondent«, ki je oficijozno glasilo nemškega ministerstva za zunanje stvari.

Ta list javlja namreč, da so v pismu cesarja Viljela — sopodpisanem od nemškega poslanika na Dunaju, grofa Eulenburga — izraženi nazorj berlinskega dvora o posledicah, ki jih bode imela politika grofa Thuna za Nemce v Avstriji.

Zopet pravimo: vedno lepše. Dosedaj smo videli le neoficijelno Nemčijo in Italijo, kako drzno se utikati v naše notranje stvari; to pa, kar javlja »Piccolo« o tem Viljemovem pismu, bi kazalo, da je jela tudi oficijelna Nemčija snemati krinko. Dobro je tako, bodi jasno! Mi bomo le blagoslovjali to nemško drznost, ako se potrdi kakor resnično, kar poročajo »Piccolu« o namenu obiska našega cesarja na ruskem poslaništvu.

## Domače vesti.

**Zakaj ne v Pazinu?!** To so bili udarili na veliki boben! To je bilo, kakor da nabirajo črno vojsko, ki naj se obupno vrže na sovražnika, ki je došel do pred praga drage domovine! Vsa laška vojska naj se mobilizuje, a na čelo naj jej stopi »la capitale morale«, naš Trst! Vse je bilo izborno zasnovano po piranskih receptih! In res deluje mehanizem še precej točno. Oglašajo se vitezi in junaki po raznih laških gnezdih — mestih, bi se nam bilo kmalo zareklo — in za njimi posezajo v bojni krik tudi drugi — nepoklicani: deželni odbor tržaški, občinski zastop goriški itd. Vse gre še precej dobro, le capitale morale se je nekaj zbirsila, kakor razvidno iz zadnjega izdanja, tako, da ne vemo prav, da-li res stoji na čelu slavni vojski, ali pa nje — nasprotnikom?!

Največa posebnost na vsej tej akciji pa je ta, da stoji ledeno hladno na strani oni, katerega hočejo braniti! Kaj pa je »Pazinom«, he, laška gospoda?! Kaj je »laškimi« Pazinom?! Njemu gre za kožo, njemu preti grozna nevarnost, on je — ako smemo reči tako — junak dneva! On bi moral govoriti prvi! To bi bilo pravo, to bi bilo logično. Prvi commizio bi moral biti tam! In Pazin molči, in nas pušča v mučni negotovosti, da-li je res tako grozno vznemirjen ali ni! To res ni lepo od njega. Že do ministerskega predsednika bi moral imeti toliko obzirnosti, da ga ne bi puščal v mučnem dvomu, da-li je ali ni zločinec na kulturi, da-li je ali ni zaveznik »barbarov«, kateri poslednji so tem nevarnejši, ker zahtevajo — kulturnih zavodov! A Pazin molči! To res ni lepo! To je nepustno! Povsod na okoli je protestov ter posrečenih in — ponesrečenih »commizio«, le Pazina ni nikjer, mesto da bi bil prvi! Zakaj se sklicevatelji izogibljejo ravno Pazina?! Govorimo resno. Zakaj ne skličejo tam javnega shoda, na kateri bi smel priti vsakdo iz te širne občine! To je vendar smešno, da se zgraža Gorica, ki je celo druga pokrajina, predno ni povedal Pazin sam, da se zgraža!! To je smešno in — sumljivo. Seveda se more zdeti sumljivo le onim, ki ne vedo, kaj je Pazin in kaj misli Pazin po svojih 95%. Za nas je seveda stvar jasna. V Pazin si ne upajo, ker skoro vsa občina uprav hrepeni po gimnaziju. Ogromna hrvaška večina zato, ker bode z gimnazijem ustrezno krvavi kulturni potrebi, laška neznatna manjšina pa zato, ker ve, kaj bi pomenjal tak zavod za materialni položaj meščanstva, čegar blagostanje je uničeno vsled zbesnele politike laške gospode. Tam jim je bilo nekdanj dobro, ko so imeli gimnazij in vojake, a sedaj nimajo ničesar, ker je »italijanstvo« mesta zahtevalo, da se izžene jedno in drugo! Magari ginnasio russo, basta che venga — tako govori tudi laški del prebivalstva. To vedo gospoda in zato si ne upajo v Pazin ter ga rešujejo iz Trsta in Gorice ven! To je resnica. In ta resnica se najbolje zreali v bozovavki, ki so jo poslali pazinski protestlerji na ponesrečeni shod

v Trstu. Tu imate 3 Constantinijske, 4 Mrache (Mrake!!!), 7 Camusov, 1 Privileggi, 1 Boenco, 1 Comisso, 2 Covaza (Kovača!!!), 1 Ucieha (Ujčiča!!!), 1 Pohusea (ker ni možno pogoditi, kako spakedrano je to ime, si ne upamo soditi o narodni provenijenci tega moža), 1 Depiera, 1 Verzanija, 1 Mattiga (Matičič!!!) in 1 Cibora. To je vse, kar protestuje v Pazinu proti — koristi občine. Vsega skupaj torej 25 oseb v krajni občini, ki šteje 15.000 duš! V kaki zadregi so bili za podpise, se vidi iz tega, da so podpisovali kar tri, štirje oziroma celo 7 členov jedne in iste družine in da so podpisali tudi pisarja Constantinijevega, Mattiga! To je protest par bogatih družin! Bolj, nego je to storil ta protest, niso mogli gospoda dovesti sami sebe ad absurdum! Komedijaški vsikdar in to tudi sedaj. In taka komedija naj bi zavela vlado, da razžali ogromno večino prebivalstev deželi in vrže v blato svoj lastni ugled?!

**O gimnaziju v Pazinu** piše v Spletu izhajajoča »Nezavisnost«: »Od sreča se radujemo z brati v Istri na tej novi kulturni trdnjavi, ker smo uverjeni, da se po prosveti dohaja do prave narodne zavesti, a po narodni zavesti do uresničevanja narodnih pravic, na katerih sloviti tudi svoboda in neodvisnost vsacega naroda. Ob tej priliki ne moremo drugače, nego da se čudom čudimo italijanašem istrskim, ki so kar pobesneli radi tega gimnazija. Mar Hrvatje v Istri, ki so v veliki večini nad Italijani, nimajo pravice niti do jednega zavoda svojega? In ali ta zavod v Pazinu, v središču Hrvatov, ni na svojem mestu? Sinovi naroda, kateri se ponašajo heroji v borbi za narodno načelo, kakoršen je italijanski narod, bi morali biti malo previdnejši in obzirnejši. Po isti pravici morajo tudi Hrvatje uživati, kar jim pripada, kakor vsaki drugi narod. Zato pa oni, ki jih napada le radi tega, ker hočejo v Istri živeti in napredovati, dokazuje le to jedno, da je nasproti veličanstvu narodnega načela jako majhen — še manjši od »Piccolu«.

Spoštovana »Nezavisnost« naj ne pozabi, da so ti zbesneleži po jednom delu le pokvarjeni in degenerirani potomci slavnih prednikov, po drugem delu pa — slovanski renegatje. Ni čuda torej, da nimajo zmisa ni za heroizem ni za načela, ampak le za škandal in pa nasilje.

**Kdo z Bogom, kdo z hudičem?** »Indipendente« je pisal nekega dne v minolem tednu, da se že pokaže v nedeljo v gledališču »Rossetti«, kdo da je z Bogom in kdo z hudičem. Oni na svojem shodu opoldne da bodo z Bogom, zvečer Slovenci na veselici pa z hudičem.

»Indipendente« pa Bog! Ali ne zveni to tako kakor grda kletev?! Vsakako pa je bilo progressovsko glasilo za to jako slab prorok, kajti figura kaže, da na shodu progressistov ni bilo ničesar božjega prav tako malo, kakor je bilo na našem koncertu hudičevega.

Sicer pa, kakor rečeno, »Piccolo« naj nikar ne govori o Bogu, ker tako govorjenje je v njegovih ustih le bogoskrunstvo.

**Dejstvo, ki nam je v čast.** Iz povsem zanesljivega vira smo izvedeli, da so v znani kavarni Chiozza med koncertom društva »Kola« v Politeama zasnovali pravečato »poizvedovalno službo«, da so bili vsaki hip obveščeni o udeležbi in pa da-li se ni kaj zgodilo. Oni so z vso gotovostjo računali na kakov izgrede, ali vsaj kako nerodnost, da bi bili mogli potem kovati svoj nečastni kapital. Ali naše ljudstvo jim ni hotelo storiti te usluge. Na tisoče ga je bilo zbranega, vse vzdusje je bilo nasičeno elektriciteto že od dogodka opoldne, naše množice so bile navdušene po porazu, ki je doletel nasprotnike in po moralnem uspehu na koncertu, ali to ljudstvo je bilo mirno, in njega vedenje je bilo vzgledno, zlasti po koncertu, ko je zapuščalo gledališče. Na tisoče ljudstva je bilo, a ni ga bilo ni najmanjšega krika, najmanjše žaljive besede proti komur si bodi, šli so po ulicah kakor hodi narod — izobražencev! Redarji so mogli gledati te množice križem rok. To nam morajo priznati slavne oblasti do dejstva moramo zabeležiti tudi tu, ker je našemu ljudstvu le v čast! In to ljudstvo je tako vedno in vsikdar, dokler je kdo ne izživlje.

**V ponedeljek torej!** »Piccolo« javlja, da bode prihodnji ponedeljek repriza ponesrečenega protestnega shoda od minole nedelje. Gospodje so menda že premenili svoje menenje od

minole nedelje sem. Govori se namreč, da bodo za ponedeljek izdajali vabila, torej ne žele več, da bi prišli — vsi! Ampak le oni ki imajo mnogo časa in sovražstva do Slovencev. Na kratko: oni se odpovedujejo javnemu menenju in dajejo besedo kliki in onim, ki ječe pod terorizmom klike. Zabeleženo bodi tudi to!

**Za »Božičnice«** so nadalje darovali gg.: Skuljevič in Aničič ter Neimenovani po 20 K., Neimenovana, A. Štemberger, F. Sila, Franja Pertot, Klodič pl. Sabladsky po 10 K., J. Delkin, M. Baveon, pos., Slavica, J. Macarol, Máricea, Mimi Brückner iz Zloczowa v Galiciji po 4 K., A. B., M. Kolman, trgovci po 2 K.

**Stenografijo** v slovenskem in nemškem jeziku bode poučeval, menjaje se z dvema tovarišema, podpisani izprašani stenograf. Dimitrij Ljudevit Jereb, Trst, Via Commerciale št. 10.

**Cvet in sad sredi zime.** Iz Podgrada nam pišejo: Cvet in sad sredi zime v Barkovljah, pri morju, je gotovo znamenitost. Ali še večo znamenitost Vam pošljamo tu — šopek jagod, tudi cvet in sad — iz našega Podgrada; večo znamenitost, pravim, ker morate pomisliti, da mi živimo 600 metrov nad morjem.

**Kdo pljuva v vozovih južne železnice?** »Domovina« odgovarja: Slovenci ne, zadnji čas ba je tudi Mažari in Italijani ne več, ker za Slovence se še ni zdelo nikoli potrebno vodstvu napraviti dotična svarila, a zadnji čas so ba je že celo Mažari in Italijani izvzeti, svariti je treba le še Švabe: »Es wird ersucht, nicht auf den Fussboden zu spucken«. Od Slovencev že menda res vse naše javne oblasti, uprave in uradi eo ipso pričakujejo boljše olike, ne da bi jih bilotrebno stoprav opominjati z napisi, kaj je dovoljeno, kaj ne, kaj se spodobi, kaj pa gabi. Takega pouka je potreben pri nas le še »Herrenvolk«.

**Pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah** naznanja slavnemu občinstvu, da slavnostnega razvitja nove društvene zastave ne priredi dne 26. t. m. t. l., kakor je bilo že objavljeno, in to vsled raznih zaprek; dan slavnostnega razvitja se določi pozneje. Dne 8. januarja 1899 priredi to društvo prvo veliko koncertno veselico v novi veliki dvorani v »Narodnem domu«. Več o tem priobčimo o pravem času.

**Mesto Ptuj** na Štajerskem dobi plinovo razsvetljavo; cevi so že vložili po mestu. Bil je že skrajni čas, ker doslej so imeli po mestu le petrolejeve svetilke.

**Ustreljen ropar.** Zloglasni ropar I. Krivec, ki je bil zaprt v mariborski kaznilnici, je hotel pobegniti iz ječe in je v ta namen v noči 9. t. m. prežagal železne križe na oknu svoje celice, ter spretno plezal po zidovih proti ograji, ki obdaja kaznilnico. Zadnji hip sta ga opazila vojaka na straži in začela streljati nanj. Zadel sta ga smrtno, da je umrl še isti dan.

**Uradni listi.** Pišejo nam: Na podlagi člena 19., na podlagi enakopravnosti, izhajajo uradni listi za Slovence na Koroškem v nemškem, za Slovence na Štajerskem v nemškem, za Slovence na Kranjskem v nemškem, za Slovence na Primorskem pa v laškem jeziku. Slavne vlade v teh deželah nam pravijo prav jasno, kako treba umeti Slovence § 19. Ako češ umeti, kaj hočejo s teboj gospoda na slavni vladi, znati moraš na Koroškem, Štajerskem in na Kranjskem nemški, na Primorskem pa laški, drugače ne moreš pokukati v tajnosti teh uradnih listov.

Slovenec na Primorskem ne treba, da bi vedeli, kaka je želja vlade.

S kako materinsko ljubeznijo pa skrbi za veliko manjšino v deželi, [dokazano je že s tem, da je izdajala in še izdaja svoj list le v laškem jeziku. Ker ta list ni še zadoščal, priredila mu je še priložnost in razprodajala jo, kar je le bilo možno ceno. Ko se vse to ni zadoščalo, podpirala je velikimi zneski druge laške liste.

Nam gotovo niti na um ne prihaja, da bi želeli od vlade kake podpore, ker smo in hočemo ostati neodvisno glasilo, ker nočemo nikoli in nikdar, da bi bili mi odvisni od vladne milosti. A zabeležiti smo hoteli ta kričeči dokaz avstrijske enakopravnosti. Po naši skromni pameti bi sodili, da mora vlada, ako hoče biti vsem jednako pravična, skrbeti za vse jednako. Ako zalaga za deželno manjšino laške liste, bila bi le njena sveta dolžnost, ne prezirati velike večine v deželi

in to tembolj, ker je dokazano zgodovinsko, da se je tukajšnja vlada v vsaki sili obračala le do našega ljudstva in — v slovenskem jeziku, kedar je bilo treba krvjo braniti to državo. Ker pa sl. vlada nas noče poznati, ker nam sili svoje misli in želje le v laščini, prosili bi jo, naj pomisli, kako bi jej bilo takrat, ko jej bode pretela nesreča, ako bi nam pravila svoje želje v neumljivem jeziku, a bi jo mi tedaj umeli toliko, kolikor jo umemo danes!!!

**„Naša straža“.** Daljni ustanovitniki: gg. Valent. Podgore, prefekt v Celoveu 10 K., dr. Karol Triller, odvetnik v Tolminu 10 K.; Fr. Schweiger, župnik in dež. poslan. v Radovici 20 K.; Anton Zupančič, prof. bogoslovja v Ljubljani 60 K.; I. Perhave, revizor »Gospodarske zveze« v Ljubljani 10 K.; Rok Merčun, mestni katehet v Ljubljani 10 K.; Martin Narobe, župnik v Zapolah 10 K.; Jos. Rozman, urednik »Mira« v Celoveu 10 K.; Matija Sila, dekan v Tomaju pri Sežani 10 K.; dr. Henrik Tuma, dež. odbornik v Gorici, 20 K.

Redni udje: gg. dr. Fr. Papež v Ljubljani 1 K.; Jos. Švigelj, kaplan v Poljanah 1 K.; Peter Bohinjec, župnik v Korjolu 1 Kr. (Pride še)

**Brzjavni in telefonski promet meseca novembra 1898.** — Na e. kr. brzjavni postajah poštnega ravnateljstva tržaškega bilo je meseca novembra 1898 in sicer

na Primorskem:  
oddanih . . . . . 48493  
došli . . . . . 54428  
tranzitujočih . . . . . 140188  
vseh brzjavk 243109

od teh jih odpada na Trst sam:  
oddanih . . . . . 34179  
došli . . . . . 39050  
tranzitujočih . . . . . 12932  
vseh brzjavk 86161

na Kranjskem:  
oddanih . . . . . 7704  
došli . . . . . 9121  
tranzitujočih . . . . . 14536  
vseh brzjavk 31361

**Telefonski promet:**  
V interurbanem telefonskem prometu bilo je pogovorov v istej dobi:  
v Trstu . . . . . 1644  
» Opatiji . . . . . 282  
» Pulju . . . . . 102  
» Ljubljani . . . . . 253

b) V lokalnem prometu govorilo se je:  
v Trstu . . . . . 200000 krat  
» Pulju . . . . . 5762 »  
» Gorici . . . . . 4510 »  
» Opatiji . . . . . 1462 »  
» Ljubljani . . . . . 13182 »

**Konj se je splašil.** Včeraj popoldne se je v ulici Canale splasil konj tvrdke Duodo. Ko je dirjajoči konj zasukal okolo ogla kavarne Stella polare, je pogazil na tla nekega težaka, tako, da je siromak prišel tudi pod kolesa. Mož ni dal ni znaka življenja od sebe. Ponesrečeni je Jakob Kolarič od sv. Marije Magdalele zgornje. Prenesli so ga v bolnico. Njegovo stanje je sicer težko, vendar ni nevarnosti za življenje, ako ne pridejo kake komplikacije.

**Kako je prišel ta do tega?!** 24-letni Josip Stok iz okraja sežanskega je bil včeraj obtožen po § 305. k. z., ker je dne 14. novembra v neki gostilni prepeval Caserijevo himno. (Caseri je oni anarhist, ki je umoril predsednika francoske republike Carnota). Mož se je izgovarjal, da ni vedel, da pevanjem rečene pesmi vrši zločin. Dobil je mesec dni zapora.

## Različne vesti

**O kajenju.** Neki zdravnik se o kajenju izraža v listu »New-Orleans Times-Democrat« kakor sledi: »Govoričenje, da nikotin nasiča truplo, je neumno. Pravijo, da nikotin je smerten strup. Mala množina zadostuje, da usmrti človeka. V resnici pa tudi najhujši kadilec zavžije malo nikotina. Tu in tam čitamo o umrlih vsled prevelikega kajenja. Ko so jih raztelesili da so našli vse polno nikotina. Vse to je nesmisel. Kaj tacega se še ni namerilo ni-

koli. Najraje se puha tobakov dim skozi žepni robee. Madež, ki se s tem napravi na robu, prihaja baje od nikotina. V resnici pa nastaja madež vsled tobakovega olja, ki je popolnoma različne barve. Največa škodljivost tobaka obstoji v tem, da draži delovanje srea. To pa osobito vsled kajenja cigaret, pri katerem se rado vleče dim va-se. Vsak vdih nažene sree nekoliko. Po tem seveda nastaja reakcija. Ako je kadilec dobrega zdravja, tedaj mu najbrže tudi to nikoli škodilo ne bode. Ako pa se zgodi to, tedaj sledi depresija. To je gola resnica glede kajenja. Vse drugo je neresnično«.

## Koledar.

Danes v torek 20. decembra: Liberat, m.; Filogonij, m.

Jutri v sredo 21. decembra: Tomaž, ap.; Glicerij, m.

Solnčni: Izhod ob 8. uri 11 min. Lunin: Izhod ob 11. uri 36 min.  
Zahod „ 3. „ 45 „ Zahod „ — „ — „  
Ta je 52. teden. Danes je 353. dan tega leta, imamo torej še 12 dni.

## Slovenska mati.

(V spomin pokojne g. F. D. napisal Podlesnikov).

Še vedno gledam v duhu njeno veliko, upogleno postavo, sedečo za mizo s sklonjeno glavo...

Kadar sem prišel k njim, vedno je sedela tam konci mize ter si s suho roko podpirala sivo glavo. Pred njo pa je ležala »Edinost«, ali kak drug list, iz katerega je čitala... »Dober dan mamica, je-li Máricea doma?« nagovoril sem stanko. »Da, gospod Ivan, doma je, toda ona piše, oh ta naša Maruša, koliko ima opraviti s to »Ciril in Metodovo« družbo! Vedno ti piše, ali pa leta okoli in pobira za Cirila; prosim vas, sedite k meni, da se kaj pomeniva«. Rad sem ugodil temu vabilu in prisedel k nji na klop, in začela sva govoriti to in ono.

Vi bi morali tedaj videti to starico, s kakim mladeniškim ognjem mi je jela pripovedavati o tridih bojih, katere bijejo primorski Slovenci za svoj obstanek. Čudil sem se le, odkje da jemlje ta žena vso to gorčnost in te besede, s katerimi mi je opisovala svoje rojake.

»Da, da, tako je pri nas«, mi je tožila, »mi se borimo za ljubi kruhek in za svoje ime, vi tam v Ljubljani pa spite, ali pa se lasate s svojimi brati! Oh, saj pravim, ta prepir med Slovenci, ta prepir...«

Globoko je vzdihnila, glava se ji je pobesila, iz prsij pa se ji je izvil hud kašelj...

»Ta naduha, ta naduha«, je stokala ženica, »ta me spravi v grob! Veste kaj, Ivan, nekaj bi pa vendar še rada dočakala, predno me poneso tja za cerkev, to namreč, da bi bil Trst vsaj nekoliko bolj slovenski! Ti Lah, ti Lah!«

»Kaj je zopet z Lah, mamica?« je uprašala ustopivša hčerka Maša, »ko pridem jaz v Trst, jih kmalu poženemo tja preko luže! Nobena slovenska dekle ali žena ne bode smela niti črhiniti besedice laške, mi jim že pokažemo!«

Mamica se je nasmejala in ž njo sva se smejala še midva...

## Velika zaloga solidnega pohištva in tapecarij

od Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

## ZALOGA POHIŠTVA

tvrdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza Rosario 2

(šolsko poslopje).

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, zimnic in pogrinj. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastoj in franko. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

»Ti pa ti, Maša, še sama se poitaljančiš, ko prideš tja«.

Starica se je šalila, saj je dobro vedela, da njena hčerka ne stori tega nikdar.

Sedeli smo še dolgo v noč tako skupaj: stara mamica, njeni hčerki Maša in Milena in jaz. Reševali smo vsakovrstne stvari, udarjali po Lahih in včasih tudi kakemu zaspanemu Slovenceu pritisnili gorko zausnicio, kakor je že prišlo...

In sedaj te ni več, dobra starica! Položili so te v črno zemljo ob kateri plakati tvoji hčerki in z njima tudi jaz.

Narod slovenski je zopet zgubil jedno svojih dobrih žen! Ti zatirani naš narod, ki se ne moreš ponašati niti z bogastvom, niti s slavo, tudi ti stopiš lahko med druge večje narode, če tudi si ubog in zaničevan, psovan in teptan! A imaš nekaj, z čemer se lahko pobahaš pred svetom: ti imaš zlata sreča, slovenskih mater!

Žena, ob katere grobu plakati zapuščeni siroti, ni imela bogastva in časti, bila je skromna preprosta žena; toda imela je nekaj, kar lahko cenimo više od bogastva — imela je zlato materino sree, polno ljubezni do svojcev in do naroda!

Na tem srečanju je gojila in redila dve nežni evetki, pojila ju je s svojo ljubeznijo do domovine, da bi kedaj dičili lice domovine!

Žena, ki je zamogla po vsej pravici reči na smrtni postelji: »Narod, mnogo ti nisem mogla dati, a dala sem ti vendar nekaj, kar mi je bilo najdražje na svetu: svoja otroka; gojila in redila sem ju le tebi, sprejmi moj dar, dar sreča materinega«. Taka žena je vredna, da živi njen spomin v narodu!

Ve slovenske matere, pa posnemajte to ženo, da bodele zamogle tudi ve kedaj odičiti žrtvenik domovine s takim darom, kakor ga je ta preprosta slovenska žena!

Ti, dobra starica, pa prosí pred prestolom Vsegamogočnega, da podeli narodu slovenskemu še mnogo tucih žen, kakoršnja si bila ti! In potem bodeš zamogla kedaj ponosom gledati doli na slovenski Trst! Blag Ti spomin!

## Brzajavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Dunaj 20. (Zbornica poslancev.) Naučni minister Bylandt-Reith je odgovoril na interpelacijo poslanca Kareisa in tovarišev, tičečo se naredbe okrajnega šolskega sveta dunajskega o razdeljevanju otrok po razredih z ozirom na verski moment. Minister je izjavil, da je odredil, naj se ta uredba ne upotreblja dalje, dokler se ne popravi; v slučajih, ko je upotrebljevanje te odredbe privedlo do nepristojnosti, naj se ista odpravi. Minister je povdarjal končno, da v zmislu veljavnih zakonov in na podlagi istih izdanih splošnih naredeb verski moment ne more biti splošni vzrok za deljenje učencev po razredih.

Ako se pa v posamičnih slučajih o sestavljanju urnika glede veronauka pojavljajo tehnične težave, katere se ob obstanku vspešne dajo rešiti le po primerni razdelitvi učencev, tedaj ne bi minister v taki odredbi ne videl nikakega kršenja zakona.

Dunaj 20. (Gospodarska zbornica.) Gospodarska zbornica je vsprejela v drugem in tretjem čitanju zakon o lokalnih železnicah in je podelila ustavno dovoljenje cesarski naredbi, tičeči se gradnje v okupiranih deželah ležečega dela ozkotirne železnice v Bóke kotorske s stranskimi črtami v Trebinje in Gravozo.

Dunaj 20. (Zbornica poslancev.) Danes se je razdelil med poslance proračun ministerstva za nauk. V istem se nahaja tudi kredit za hrvatski gimnazij v Pazinu. Italijanski poslanci so uložili interpelacijo radi istega gimnazija.

Interpelacija pravi, da ta nakana vlade znači napad na prava Italijanov. Interpelantje vprašujejo vlado, da-li je voljna odstopiti od te svoje nakane ter da-li misli vlada zadovoljiti potrebam Italijanov glede srednjega šolstva?

Dunaj 20. Danes so se sešli zaupniki strank na levi v posvetovanje, da-li naj bi se zasnova zopet konferenca načelnikov nemških strank. Sodi se, da je malo upanja v to, da bi prišlo do sporazumljenja.

Pariz 20. Liga antisemitov v Francozki objavlja razglasilo, s katerim opozarja, da je danes vlada v zbornici podala izjavo, da se v vojnem ministerstvu nahaja tajni spis o aferi Dreyfus, katerega spisa pa da ne more priobčiti z ozirom na varnost dežele. Razglasilo antisemitov sklepa iz tega da je Dreyfus res izvršil izdajstvo ter da je bil obsojen po pravici. Razglasilo pozivlja vlado, naj vsled tega zaustavi revizijo procesa in naj strogo kaznuje one, ki so razžalili vojsko.

## Najnovejša trgovinska vest.

New-York 20. novembra. (Izv. brzojav.) Pšenica za december 73,  $\frac{5}{8}$  za maj 75  $\frac{1}{8}$ . za mare 72  $\frac{1}{4}$ . Koruza za december 40,  $\frac{1}{4}$  za maj 40  $\frac{1}{2}$ . Mast 537.

Pomladansko zdravljenje.

## ZDRAVLJENJE KRVI

Čaj „Tisočerni evet“ (Millefort).

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omot za ozdravljenje stane 50 nvč. ter se dobiva v odlikovani lekarni PRAXMARER „Al due Mori“ v TRSTU, veliki trg.

Tudi za 55 nvč. v markah določje se franko.

## Zaloga vina.

Podpisani naznanja slovenskemu občinstvu, da ima svojo zalogo pristnih dalmatinskih vin v Androna San Lorenzo (zadaj za magistratom).

Cena 34 in 36 novč. liter.

Razprodaja v vsakej množini od 5 litrov naprej; na zahtevanje se pošilja tudi na deželo.

Pristnost vina se garantira.

Naročbe se vsprejemajo v ulici del Pane št. 1. (uhod tudi Via Maleanton št. 6).

Jurij Lozić.

# Carl Greinitz Neffen,

Na Corsu št. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legna 2.

## Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo,

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitenga železa, vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča,

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne mehle in pred ognjem varne blagajne, nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

# „EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21.—; samo večerno izdanje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelec, v Škledju pri gosp. Antonu Sanein (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašperšič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

## Svetoivančanom in okoličanom na znanje!

Podpisani javlja, da ima v svoji trgovini jestvin v ulici Giulia št. 64. (blizu bošketa) vsakovrstnih predmetov, spadajočih v to trgovino, kakor: riž, sladkor, kavo, vsakovrstne moke, fižol, testenine, olja, kis, mila, oves, otrobi itd., itd.

Grižon Nazarij.

FILIJALKA

# BANKE UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2  $\frac{1}{2}$  % proti 5 dnevni odpovedi

„ 2  $\frac{7}{8}$  % „ 12 „

„ 3  $\frac{1}{4}$  % „ 4 mesečni „

„ 3  $\frac{1}{2}$  % „ 8 „

„ 3  $\frac{3}{4}$  % „ 1 letni „

Napoleone:

po 2  $\frac{1}{2}$  % proti 20 dnevni odpovedi

„ 2  $\frac{1}{2}$  % „ 40 „

„ 2  $\frac{3}{4}$  % „ 3 mesečni „

„ 3 % „ 6 „

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2  $\frac{7}{8}$  % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bodi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.